

AETHIA CRISTATELLA (PALLAS)
SKUDT VED ISLAND

AF

R. HØRRING

Fra Hr. Farmaceut HÖGNESEN erholdt afdøde Prof. H. JUNGENSEN i 1916 Meddelelse om, at en mærkelig lille Lunde var skudt ved Færøerne i Aarene omkring 1912. Museet henvendte sig da til Kongsbonde POUL KLEIN i Andefjord og anmodede ham om mulig at fremskaffe Oplysninger om Sagen; noget senere modtoges imidlertid som Depositum omtalte Fugl fra Hr. Högnessen, idet den indsendtes i udstoppet og opstillet Tilstand, dog uden Oplysninger om, hvorfra Fuglen stammede. Forsendelsen til København var iøvrigt blevet forsinket gennem lang Tid paa Grund af Krigens Vanskeligheder.

Fuglen viste sig at være en *Aethia cristatella* (PALLAS 1769); den var i Sommerdragt, med orangerød Hornklædning paa Næbbet og med den ejendommelige Hornplade over hver Mundvig, Dannelser, der ligesom hos andre Lunder, fældes om Efteraaret for atter at vokse ud til det følgende Foraar. Vingelængden var 139 mm.

Denne Forekomst var for saa vidt overraskende, som denne lille Søpapegøje har sit Hjem i Stillehavet, hvor den efter HARTERT (Vögel d. paläarct. Fauna, Bd. III S. 1784) ruger paa Øerne og Kysterne i Beringshavet fra Wrangel- og Heraldøen, Tschuktschenland og Alaska til Kommandør-Øerne og Kurilerne, Pribylow og Aleuterne, medens den om Vinteren drager langt bort fra Kysterne, ud paa de aabne Have, og træffes saa sydligt som i Amurland, Japan og Kadiak-Øen.

Vort Eksemplar maatte altsaa have tilbagelagt uhyre Afstande for at naa til Havet om Færøerne, og selv om dette i og for sig ikke var usandsynligt, var det dog for denne Arts Vedkommende et hidtil ukendt Fænomen, idet den aldrig er iagttaget i Evropa eller i det nordlige Atlanterhav; dog maa det anføres, at en nær Slægtning, nemlig *Phaleris psittacula* (PALLAS), der har omtrent det samme Yngleomraade i Beringshavet, en enkelt Gang har forvildet sig til Evropa, idet et Individ af denne Art fangedes i December 1863 ved Kysten af Vättern i Jönköping (Jägarförb. Tids. 1867); dette Eksemplar findes nu i Riksmuseet i Stockholm (E. LÖNNBERG, Svenska fåglar III S. 801).

Tilfældet var derfor af større Interesse, og man ventede med Spænding paa Oplysninger om Dyret; endelig modtoges, efter Prof. Jungersens Død i Marts 1917, i April 1917 et Brev fra P. KLEIN, hvori han kunde meddele, at Fuglens Ejer var Skibsfører OLE ANDREAS CHRISTIANSEN, Gjøv ved Thorshavn, og samtidig modtoges fra denne et længere Brev, hvoraf der fremgik følgende: Fuglen var slet ikke, som antaget, skudt ved Færøerne, men derimod ved Nord-Island, hvor Hr. CHRISTIANSEN i Sommeren 1912 drev Fiskeri, som Fører af Skonnerten »Otaria«, paa Bankerne ud for Langanes. Han skød selv Fuglen midt i August (mellem d. 12te og 20de), da han en Dag havde Langanes i $V^{3/4}S$, i c. 45 Kvartmils Afstand, efter hans Angivelse paa $66^{\circ}48' N.$ Br. og $12^{\circ}55' V.$ L.

Han opdagede Fuglen, der fløj lige efter Skibet i dets Køl- vand; den fløj lavt og lignede meget en Lunde; da den fløj lige over hans Hoved, opdagede han, at det var en fræmmed Fugl; den slog ned og lagde sig paa Vandet, hvorpaa den blev sejlet agterud og gik af Sigte. Da der senere loddedes, kom den atter til Skibet, stadig ene, idet ingen andre Fugle var at se; »den satte sig igen tæt ved Siden af Skibet og jeg har ikke set nogen Søfugl af nogen Art saa spag som den, idet det syntes, som den gerne vilde komme ombord«. Han skød den da og lod den senere udstoppe af Conservator P. F. PETERSEN paa Nolsø.

Som hosføjede Billede viser, er den jo ikke noget taksidermistisk Mesterværk, men afgiver jo ikke desto mindre et varigt Bevis for denne lille Søpapegøjes Forekomst ved Island. Senere blev Fuglen købt og findes nu i Zoologisk Museum i København.

OPTEGNELSER OM HIRTSHOLMENES

FUGLELIV

JUNI 1929 TIL JUNI 1932

AF

HANS OLAF BANG

Hirtsholmene er Navnet paa en lille Øgruppe i det nordlige Kattegat ca. 7 km Nordøst for Frederikshavn; de bestaar af ca. 5 til 6 Smaaøer, af hvilke nogle ved Lavvande er landfaste med hinanden. Selve Hirtsholmen er Hovedøen, idet den bærer Fyrtaarn, Sirenestation og Fyrmesterbolig, samt en lille, meget hyggelig Kirke og en Del smukke gule Længer, som huser Øens ca. 40 Beboere. Paa Grund af sin Befolkethed er Hirtsholmen af mindst ornitologisk Interesse, idet det dog her skal nævnes, at der i Aar (1932) ynglede vel nok 20 Par Skær- pibere; men herom senere. — Græsholmen er den største af Øerne, vel ca. 30 ha. Den bestaar som alle Øerne udelukkende af Sten, idet et Sandlag med vekslende Tykkelse dog dækker det øverste af Øen og giver Næring til et rigt Tæppe af forskellige Græsarter. Hirtsholmene er fredet, og Græsholmen og de øvrige Fugleholme besøges end ikke af Køer eller Faar, skønt Græslaget nok skulde synes at byde paa Mulighed her-